

REPUBLIKA E KOSOVËS
ZYRA E AUDITORIT TË PERGJITHSHEM

Nr. dokumentit: 21.18.1-2011-08

RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT VJETORE FINANCIARE TË MINISTRISË SË
PUNËVE TË JASHTME PËR VITIN E PËRFUNDUAR ME
31 DHJETOR 2011

Prishtinë, Qershor 2012

TABELA E PËRMBAJTJES

Lista e shkurtesave	4
Përmbledhje e përgjithshme	5
1 Hyrje.....	6
2 Opinioni i auditimit	8
3 Gjendja e rekomandimeve të viteve të kaluara.....	8
4 Rezultati financiar në krahasim me Buxhetin e Aprovuar	9
5 Pasqyrat financiare – Pajtureshmëri me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit.....	11
6 Menaxhimi Financiar	13
6.1 Të hyrat (duke përfshirë ato vetjake).....	13
6.2 Shpenzimet.....	14
6.3 Pasuritë	19
6.4 Trajtimi i borxheve	20
6.5 Raportimi aktual dhe afatet kohore për procesin e përgjithshëm buxhetor	20
6.6 Ambasada e Kosovës në Bernë të Zvicrës.....	21
7 Kontrolli menaxherial.....	24
7.1 Sistemet e Kontrollit të Brendshëm.....	24
7.2 Sistemi i auditimit të brendshëm	25
8 Konkluzion i Përgjithshëm mbi Menaxhmentin e MPJ-së	27
Shtojca I. Llojet e ndryshme të Opinioneve të Auditimit.....	28
Shtojca II: Rekomandimet e vitit të mëhershëm	30

Lista e shkurtesave

AP	Auditori i Përgjithshëm
ISA	Institucioni Suprem i Auditimit
KA	Komiteti i Auditimit
KBFP	Kontrolli i Brendshëm i Financave Publike
LMFPP	Ligji 03/L-48 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë
LPP	Ligji për Prokurimin Publik nr.03/L-241 i ndryshuar me Ligjin nr. 04/L-042 në fuqi prej 05.10.2011
MDK	Misionet Diplomatike dhe Konsullore
MF	Ministria e Financave
MPJ	Ministria e Punëve të Jashtme
NJAB	Njësia e Auditimit të Brendshëm
NJQH/AB	Njësia Qendrore Harmonizuese e Auditimit të Brendshëm
ONISA	Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI)
PVF	Pasqyrat Vjetore Financiare
Rr F	Rregullat financiare të nxjerra nga Ministria e Financave
SIMFK	Sistemi Informativ për Menaxhimin e Financave të Kosovës
SNISA	Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (ISSAI)
SNK	Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit
SNKSP	Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik (IPSAS)
TVSH	Tatimi mbi vlerën e shtuar
UA	Udhëzim Administrativ
ZAP	Zyra e Auditorit të Përgjithshëm

Përmbledhje e përgjithshme

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm (ZAP) ka kryer auditimin e pasqyrave vjetore financiare (PVF) të Ministrisë së Punëve të Jashtme (MPJ) për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2011.

Auditimi ynë është kryer në pajtim me standardet ndërkombëtare të auditimit, të hartuara nga INTOSAI (ONISA) dhe ka përfshirë testimet dhe procedurat që ne menduam se ishin të nevojshme për të dhënë një opinion lidhur me pasqyrat financiare.

Sipas opinionit tonë pasqyrat vjetore financiare *prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë* në të gjitha aspektet materiale.

Ne dëshirojmë të tërheqim vëmendjen tuaj në faktin se MPJ nuk ka regjistruar në SIMFK shpenzimet për mallra dhe shërbime të shkaktuara nga MDK-të në vlerë prej 386,089€. **(SNISA 400 Opinion i Pakualifikuar me theksim të çështjes).**

Menaxhmenti i MPJ-së në përgjithësi ka ndërtuar një mjedis të mirë të kontrollit. Adresimi i shumicës së rekomandimeve të vitit të kaluar, tregon për vendosmërinë e Menaxhmentit për veprime përmirësuese të performancës. Me qëllim të krijimit të një strukture efikase të kontrollit, Menaxhmenti i MPJ-së ka funksionalizuar Komitetin e Auditimit (KA) dhe është në proces të fuqizimit të NjAB-së.

Menaxhmenti i MPJ-së ka treguar një përkushtim në plotësimin dhe hartimin e rregulloreve dhe Udhëzimeve Administrative të ndërlidhura me aktivitetet e përditshme operacionale të shërbimeve të jashtme diplomatike. Kjo do të rregullojë trajtimin dhe vlerësimin e shpenzimeve operuese nga misionet diplomatike dhe Konsullore (MDK).

Buxheti vjetor nuk është shfrytëzuar në nivelin e duhur, edhe pse politikat buxhetore të këtij viti në raport me vitin e kaluar duket të jenë më efikase në menaxhimin e buxhetit.

Forcimi i mekanizmave të kontrollit është i nevojshëm edhe në procesin e monitorimit. Fokusimi duhet të jetë te procesi i certifikimit të pagesave, si dhe gjatë pranimit të mallrave dhe shërbimeve. Disa parregullsi janë vërejtur në çështjen e gradimit të nëpunësve si dhe në menaxhimin e shpenzimeve telefonike.

Me qëllim që të përmirësohet funksionimi i sistemit të menaxhimit financiar dhe të kontrolleve të brendshme, ne rekomandojmë Ministrin e MPJ-së që të sigurojë se:

- Buxheti planifikohet në bazë të nevojave reale, ashtu që realizimi dhe pagesa e shpenzimeve bëhet në harmoni me planin e rrjedhës së parasë;

- Janë bërë analiza të duhura dhe janë rishqyrtuar shpenzimet e pa aprovuara të shkaktuara nga MDK-të;
- MDK-të raportojnë të hyrat brenda afateve ligjore, dhe regjistrimet në SIMFK bëhen gjithashtu me kohë;
- Ngritja e nëpunësve në pozita më të larta bëhet në pajtim me legjislacionin;
- Shpenzimet mujore të telefonisë fikse nuk tejkalojnë limitet e përcaktuara;
- Të gjitha lëndët për pagesë janë verifikuar në mënyrë të pavarur dhe është siguruar se ato janë të kompletuara me dëshmitë mbështetëse; dhe
- NjAB është plotësuar me staf të mjaftueshëm, dhe në të ardhmen janë planifikuar auditime të MDK-ve.

Me tutje, janë analizuar mangësitë e identifikuar në procesin e raportimit dhe monitorimit dhe janë ndërmarrë veprime korrigjuese në forcimin e mëtejshëm të menaxhimit financiar, kontrollit dhe llogaridhënies.

Menaxhmenti i MPJ-së i ka pranuar të gjeturat dhe konkluzionet tona të paraqitura në raportin e auditimit mbi PVF-të për vitin 2011 dhe është zotuar që do ti bëjnë të gjitha përpjekjet për t'i adresuar të gjitha rekomandimet e dhëna.

1 Hyrje

Ky auditim ka të bëjë me PVF-të e MPJ-së për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2011.

Është përgjegjësi e MPJ-së të përgatisë PVF-të sipas kërkesave të Rregullës Financiare nr.07/2011 dhe në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (SNSKP) për “Raportimin financiar në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme”.

ZAP është përgjegjëse për kryerjen e auditimit vjetor të rregullsisë në MPJ.

Auditimi i rregullsisë përkufizohet si një verifikim i kontabilitetit financiar, duke përfshirë ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave tjera financiare si dhe dhënien e mendimeve:

- Nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe

- Për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Ne, fillimisht kemi kryer auditimin e ndërmjetëm të MPJ-së. Në këtë fazë të auditimit, ne kemi rishikuar se si Menaxhmenti i MPJ-së ka trajtuar rekomandimet e dhëna për vitin 2010, Pasqyrat financiare nëntëmujore si dhe cilësinë e menaxhimit financiar dhe të kontrolleve. Lidhur me këtë në dhjetor të vitit 2011, kemi dorëzuar Memorandumin e Auditimit në të cilin kemi këshilluar menaxhmentin se si t'i adresoj këto çështje në PVF.

Me qëllim të përmbushjes së përgjegjësiave tona për auditimin e MPJ-së, ne kemi ndërmarrë aktivitetet si në vijim:

- Kemi rishikuar PVF-të e MPJ-së në raport me buxhetin e miratuar për vitin 2011;
- Kemi përcaktuar nëse PVF-të e MPJ-së janë përgatitur në pajtim me SNKSP "Raportimi Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme" dhe Rregullës Financiare nr.07/2011;
- Kemi përcaktuar nivelet e materialitetit të të hyrave dhe shpenzimeve, si prag për lehtësimin e përcaktimit të llojit të opinionit që duhet dhënë mbi PVF-të;
- Kemi zbatuar një kombinim të mostrimit sipas gjykimit dhe sipas rastit, në përzgjedhjen e transaksioneve për testim;
- Kemi kryer testime substanciale gjithëpërfshirëse mbi transaksionet financiare;
- Jemi mbështetur në një lloj kombinimi të intervistave, rishikimeve analitike, rishikimin e dokumenteve dhe verifikimin fizik për të vlerësuar vlefshmërinë dhe rregullsinë e transaksioneve financiare; dhe
- Kemi vlerësuar cilësinë e punës së Njësisë së Auditimit të Brendshëm (NjAB) në MPJ.

Në këtë raport ne përmbledhim auditimin e këtij viti dhe japim një opinion formal mbi PVF-të 2011.

Lidhur me opinionin tonë të auditimit për PVF-të e MPJ-së, standardet ndërkombëtare të auditimit përcaktojnë kriteret specifike të cilat rregullojnë llojin e opinionit që mund të jepet.

Këto janë të përcaktuara më gjerësisht në Shtojcën I.

2 Opinioni i auditimit

Sipas opinionit tonë pasqyrat vjetore financiare prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.

Ne dëshirojmë të tërheqim vëmendjen tuaj në faktin se MPJ nuk ka regjistruar në SIMFK shpenzimet për mallra dhe shërbime të shkaktuara nga MDK-të në vlerë prej 386,089€. (SNISA 400 Opinion i Pakualifikuar me theksim të çështjes).

3 Gjendja e rekomandimeve të viteve të kaluara

Për PVF-të e MPJ-së për vitin 2010, ne kemi dhënë *Opinion të Pakualifikuar me theksim të çështjes*. *Theksimi i çështjes* kishte të bëjë me faktin se MPJ nuk ka regjistruar në SIMFK shpenzimet për Mallra dhe Shërbime të shkaktuara nga Shefat e Misioneve Diplommatike (SHMD) në vlerë prej 409,621€. Shpenzimet e tilla ishin nuk ishin aprovuar pasi ishte vlerësuar se nuk ishin bërë në pajtim me udhëzimet dhe ligjet në fuqi.

Në raportin e auditimit të vitit të kaluar, ne kemi dhënë rekomandime në 18 fusha. Tetë prej tyre u takonin misioneve diplomatike në Paris dhe Bruksel. Rezultatet e testeve kanë treguar se nga rekomandimet e dhëna, dhjetë janë adresuar plotësisht, gjashtë janë adresuar pjesërisht ose janë në proces të adresimit, ndërsa dy prej tyre ende nuk janë adresuar.

Për një përshkrim më të hollësishëm të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë adresuar ato, shihni Shtojcën II.

Konkluzioni

MPJ ka bërë një përparim të konsiderueshëm në adresimin e rekomandimeve në raport me vitin e kaluar. Pjesa më e madhe e tyre është adresuar. Përkundër kësaj, Menaxhmenti i Ministrisë duhet të ndërmarrë masa dhe veprime shtesë në adresimin e tërësishëm të rekomandimeve.

4 Rezultati financiar në krahasim me Buxhetin e Aprovuar

Analiza e Rezultatit në Pasqyrat Financiare kundrejt Buxhetit të Aprovuar tregon:

Tabela 1 Burimet e fondeve Buxhetore – aktualit ndaj buxhetit (në €)

Burimet e fondeve të shpenzuara	Buxheti Fillestar	Buxheti Final ¹	Shpenzimet 2011	Shpenzimet 2010
Gjithsej	18,356,404	16,555,854	13,588,978	10,349,717
Granti i Qeverisë - buxheti	18,356,404	16,555,446	13,588,574	10,335,548
Të bartura vetjake	-	-	-	-
Donacionet e jashtme	-	408	404	14,169

Tabela 2 Shpenzimet sipas kategorive ekonomike – aktualit ndaj buxhetit (në €)

Shpenzimet e fondeve sipas kategorive	Buxheti Fillestar	Buxheti Final	Shpenzimet 2011	Shpenzimet 2010
Gjithsej	18,356,404	16,555,854	13,588,978	10,349,717
Paga dhe Mëditje	3,251,026	3,275,026	3,112,098	2,491,028
Mallra dhe shërbime	9,200,527	9,059,338	7,345,744	6,246,310
Shpenzimet komunale	894,530	243,757	243,306	165,522
Subvencione dhe Transfere	-	390,000	390,000	-
Investimet Kapitale	5,010,321	3,587,733	2,497,830	1,446,857

Nga tabela 2 shihet se buxheti final në raport me buxhetin fillestar është zvogëluar për 1,800,550€. Për shkak të ndryshimeve të shumta, ne po shpalosim vetëm ndryshimet me ndikime më të mëdha buxhetore.

Në fund të vitit, me vendim të Qeverisë, nga buxheti i MPJ-së janë transferuar 500,000€ në Ministrinë e Integritetit Evropian; 200,000€ nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve dhe 300,000€ nga kategoria e shpenzimeve komunale.

Nga buxheti i MPJ-së janë transferuar edhe 500,000€ në Ministrinë e Administratës Publike, nga kategoria e investimeve kapitale. Më tutje, nga kategoria e mallrave dhe

¹ Buxheti Final- buxheti i aprovuar nga Kuvendi që është e përshtatur më pas nga Ministria e Financave.

shërbimeve, janë transferuar në Ministrinë e Punëve të Brendshme 74,478€. Kjo, pasi disa zyrtarë të MPB ishin të angazhuar në Misionet e jashtme diplomatike dhe konsullore.

Me buxhet fillestar nuk ishin planifikuar shpenzime për subvencione dhe transfere. Në fund të vitit, me vendim të Qeverisë, nga kategoria e investimeve kapitale janë transferuar në subvencione dhe transfere 390,000€. Nga kjo shumë, 350,000€ janë ndarë për Fondacionin kosovar për shoqëri të hapur (KFOS) me qëllim përgatitjen e një plani vjetor të shumëllojshëm për trajnime dhe aftësime profesionale, diplomacisë publike dhe ngritjeve të kapaciteteve të MPJ-së. Pastaj, me nga 20,000€ janë ndihmuar shtetet e Filipineve dhe Tajlandës, për shkak të katastrofave natyrore (vërshimet).

Gjatë vitit 2011, transfere të mjeteve kishte edhe brenda vet kategorive buxhetore të ministrisë të cilat janë bërë pas aprovimit nga MF.

MPJ ka shfrytëzuar 82% të buxhetit final apo 13,588,574€. Si rezultat i mos kalimit në objektin e dedikuar për MPJ-në, ishte pamundësuar rekrutimi i personelit dhe realizimi i disa projekteve apo blerjeve të planifikuara. Kjo ka reflektuar në një realizimin më të kufizuar të buxhetit.

Tabela 3 Pranimet e mbledhura për Buxhetin e Kosovës

(në €)

Llojet e të hyrave/taksave konsullore	Arkëtimi 2011	Arkëtimi 2010
Taksa për dokumente të udhëtimit	435,290	14,825
Taksa për dokumente të identifikimit	1,857	-
Taksa për certifikata të lindjes	13,660	2,360
Taksa për certifikata të kurorëzimit	1,722	580
Taksa për certifikata të vdekjes	499	220
Taksa për verifikimin e dokumenteve të ndryshme	96,351	32,675
Taksa tjera administrative	333,941	145,787
Taksa për shtetësi	40,638	13,810
Totali	923,958	210,257

Të hyrat janë shumë më të mëdha në vitin 2011 krahasuar me vitin 2010 për shkak se ato filluan të grumbulloheshin në mes të vitit 2010.

Konkluzioni

MPJ kishte reduktime në buxhetin final, pasi mjetet nuk ishin shfrytëzuar konform planit.

Në raport me vitin e kaluar, MPJ kishte shënuar një ngritje të performancës, nga 72% në 82%, megjithatë niveli i shfrytëzimit të buxhetit ende mbetet larg planifikimit. Kjo tregon për nevojën e analizave, rishikimeve dhe vlerësimeve të vazhdueshme të faktorëve që ndikojnë në mos realizimin e planifikimeve fillestare.

Rekomandimi 1

Rekomandojmë Ministrin e MPJ të sigurojë se:

- Buxheti vjetor është hartuar mbi analiza të hollësishme dhe informata reale e të mjaftueshme për fondet e nevojshme buxhetore ku mbajtësit e buxheteve janë pjesë aktive e planifikimit; dhe
- Analiza mbi ecuritë buxhetore janë bërë në baza të vazhdueshme dhe në pajtim me gjendjen, dhe se janë marrë veprimet e duhura për të realizuar parametrat e planit vjetor.

5 Pasqyrat financiare – Pajtueshmëri me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit

Bazuar në kërkesat e LMFP nr. 03/L-048 dhe Rregullës financiare nr. 07/2011 për PVF-të e organizatave buxhetore, kemi identifikuar pikat në vijim:

- MPJ ka përgatitur PVF-të në pajtueshmëri me Rregullën financiare nr. 07/2011; me përjashtim të çështjeve lidhur me shpenzimet e MDK-së;
- PVF-të janë në pajtim me SNKSP “Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik”;
- PVF-të janë nënshkruar nga Zyrtaari Kryesor Administrativ dhe Zyrtaari Kryesor Financiar;
- PVF-të janë nënshkruar brenda kornizës kohore me datën 31 Janar 2012 dhe të njëjtat janë dorëzuar në MF. Pas sugjerimeve tona, MPJ ka korrigjuar PVF-të e saj dhe i ka dorëzuar në MF më datë 29 Mars 2012; dhe
- Pasqyrat financiare janë përgatitur në të dy gjuhët zyrtare.

Menaxhmenti i MPJ-së nuk ka arritur të korrigjoj pasaktësitë në vijim, andaj ne i kemi raportuar ato në pajtim me ISSAI 1260.

Shpenzime operationale të krijuara nga MDK-të në vlerë prej 386,089€, nuk janë regjistruar në SIMFK. Ne kemi analizuar edhe arsyet e mos regjistrimit dhe konkluzionet tona janë se:

- Një pjesë e këtyre shpenzimeve nuk ishin aprovuar nga MPJ, pasi është vlerësuar se ato nuk janë bërë në pajtim me legjislacionin në fuqi;
- Disa nga MDK-të nuk kishin raportuar shpenzimet me kohë, apo rastet kur raportet nuk ishin të plota, dhe
- Mungesa e stafit të mjaftueshëm në analizimin dhe procesimin e këtyre shpenzimeve në MPJ.

Konkluzioni

Me përjashtim të kësaj që u tha më lartë, PVF-të e korrigjuara të MPJ-së janë në pajtueshmëri me Rregullën financiare nr. 07/2011 mbi raportimin vjetor të organizatave buxhetore, dhe se të njëjtat janë në pajtim me kërkesat e raportimit financiar sipas parimit të parasë së gatshme.

Rekomandimi 2

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së që të siguroj se:

- Shpenzimet e vitit 2011 të cilat aprovohen, të regjistrohen dhe prezantohen në pasqyrat financiare të vitit pasues.

6 Menaxhimi Financiar

6.1 Të hyrat (duke përfshirë ato vetjake)

Mbështetur në legjislacionin themelor për ofrimin e shërbimeve konsullore, MDK-të inkasojnë të hyra në llogaritë e tyre bankare nga këto lloje të taksave:

- Taksa për dokumente të udhëtimit;
- Taksa për letërnjoftim;
- Taksa për shërbime të gjendjes civile;
- Taksa për fitim/lirim të shtetësisë;
- Taksa për viza;
- Taksa për legalizim; dhe
- Taksa për veprime noteriale dhe vërtetime të çdo lloji.

Të hyrat vjetore nga këto taksa arrijnë vlerën 1,314,483€. Këto mjete janë arkëtuar në llogaritë bankare të misioneve diplomatike si pjesë e llogarisë së vetme të thesarit. Prej tyre, 390,524€ janë transferuar/regjistruar në MPB dhe Komuna. Pjesa tjetër prej 923,959€ mbetet pjesë e të hyrave të MPJ-së. Rezultatet e testimeve në këtë fushë kanë identifikuar:

Vonesa në raportimin e të hyrave nga misionet diplomatike/konsullore, si dhe vonesa në regjistrimin e tyre në SIMFK

Sipas UA nr. 05/2010 për taksat konsullore, të hyrat nga këto taksa duhet të regjistrohen në SIMFK në baza mujore. Udhëzimi i brendshëm i MPJ-së kërkon nga MDK-të që të raportojnë të hyrat në MPJ deri më datën 15 të muajit vijues për muajin paraprak.

Disa nga MDK-të nuk kishin raportuar me kohë të hyrat e arkëtuara. Në disa raste, edhe raportet e dërguara nuk ishin të plota dhe të sakta. Përpos kësaj, vonesa kishte edhe në procesimin e të dhënave nga sektori i të hyrave në Ministri.

Nga të dhënat e thesarit, kemi vërejtur se të hyrat nga shërbimet konsullore të muajit maj janë regjistruar në SIMFK në muajin shtator. Vonesa në regjistrim si pasojë e mos raportimit me kohë, janë vërejtur edhe për muajt tjerë.

Konkluzioni

Sistemi i raportimit të brendshëm për të hyrat nga MDK-të nuk funksionon mjaftueshëm. Kjo vjen si pasojë e vonesave në raportimin e shpenzimeve nga ana e MDK-së si dhe vonesave në procesimin e të dhënave nga zyrtari i të hyrave në MPJ.

Rekomandimi 3

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së që të siguroj se:

- MDK-të raportojnë të hyrat e arkëtuara brenda afatit kohor ligjor; dhe
- Është bërë analizë lidhur me vonesat në regjistrimin e të dhënave në SIMFK dhe se janë bërë hapat e duhura për eliminimin e tyre.

6.2 Shpenzimet

6.2.1 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)

Deri në fund të vitit, MPJ kishte 172 të punësuar, nga 211 pozita të planifikuara dhe të aprovuara nga Kuvendi i Kosovës.

Për vitin 2011, për Paga dhe Mëditje janë shpenzuar 3,112,098€ apo 95% e buxhetit të kësaj kategorie. Pjesa më e madhe e shpenzimeve të pagave i takon personelit diplomatik dhe konsullor me 2,608,494€ apo 84% e pagave të përgjithshme.

Ne testuam 20 mostra, përfshirë procesin e rekrutimit, listat e pagave, kontratat/akt emërimet, vlerësimet vjetore të performancës, gradimet dhe mirëmbajtjen e dosjeve të personelit. Ne kemi vërejtur:

Gradime të nëpunësve në mungesë të vlerësimit nga Komisioni për gradime

Në rastin e gradimit të nëpunësit për shërbimin e jashtëm diplomatik, përveç vendimit të Ministrit për gradim, nuk gjetëm dëshmi mbështetëse se vlerësimi i kandidatit është bërë nga komisioni për gradime.

Sipas Zyrtareve të MPJ-së gradimi ishte bërë për shkak të rrethanave dhe specifikave të papritura. Ambasadori kishte dhënë dorëheqje nga detyra e tij. Ushtuesi i detyrës së ambasadorit ishte shumë larg gradave diplomatike të homologeve tjerë, andaj janë përdorur procedura me të shpejta për gradimin e tij.

Konkluzioni

Nga mostrat e testuara vlerësojmë se ekzistojnë kontrole në fushën e menaxhimit të personelit. Akt emërimet janë aplikuar sipas kërkesave ligjore, është bërë vlerësimi i performancës vjetore, dhe se pagesa e pagave është në harmoni me kontratat e punës. Masa shtesë të kontrollit kërkohen në rastet e gradimit të nëpunësve në shërbimin e jashtëm. Përmirësim nevojitet edhe në sistemimin apo renditjen më të mirë të dosjeve të personelit.

Rekomandimi 4

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së të siguroj se:

- Ngritja e nëpunësve në pozita më të larta bëhet sipas procedurave të përcaktuara me legjislacionin në fuqi. Gradimi i nëpunësve për shërbimin e jashtëm bëhet pas shqyrtimit dhe miratimit nga komisioni për grada.

6.2.2 Prokurimi

Ne kemi rishikuar procesin e blerjeve përmes prokurimit për të vlerësuar nëse janë zbatuar procedurat në pajtueshmëri me ligjin e prokurimit publik.

Buxheti final për kategorinë mallra dhe shërbime ishte 9,059,388€. Prej tyre janë shpenzuar 7,345,744€ apo 81%. Për qëllime auditimi, ne kemi përzgjedhur një madhësi mostre prej 2,317,942€ apo 32% të totalit të shpenzimeve të realizuara.

Buxheti final i ndarë për shpenzime kapitale ishte 3,587,733€. Prej tyre, janë shpenzuar 2,497,831€ apo 70%. Ne kemi përzgjedhur disa urdhërpagesa në vlerë 2,326,591€ apo 93% të totalit të shpenzimeve. Rezultatet e testimeve kanë identifikuar parregullsitë në vijim:

Shpenzime të pa rregullta si dhe mos raportim me kohë nga MDK-të

MDK-të gjatë zhvillimit të aktiviteteve të përditshme operacionale kishin bërë disa shpenzime, për të cilat MPJ ka vlerësuar se nuk janë në pajtim me udhëzimet e brendshme të Ministrisë. Si rezultat i kësaj këto shpenzime nuk ishin aprovuar. Vlera e këtyre shpenzimeve në fund të vitit 2011 ishte 386,089€. Lidhur me trajtimin e këtyre shpenzimeve, Ministria kishte formuar dy Komisione të veçanta punuese.

Kryesisht këto shpenzime përfshijnë shpenzimet e qirasë, sigurimet shëndetësore dhe disa shpenzime të vogla operuese.

Sa i përket shpenzimeve të qirasë, me Udhëzimin Administrativ (UA) nr. 04/2009, Shtesat për personelin e jashtëm, (Udhëzim ky i shfuqizuar në 2012) janë përcaktuar limitet e shpenzimeve të qirasë për secilin rang diplomatik. Në disa raste këto limite të shpenzimeve ishin tejkaluar. Tejkallimet ishin pasojë e ndryshimeve në kurset valutore, pasi kontratat e qirasë ishin lidhur në valutën e vendit ku operojnë MDK-të, apo edhe rastet kur kontratat e qirasë ishin lidhur para se UA nr. 04/2009 të hyjë në fuqi. Ndryshimi i kursit valutor shkaktonte rritjen e shpenzimeve. Ky ndryshim i vlerës nuk ishte pranuar nga MPJ.

Disa prej MDK-ve kishin rimbursuar TVSH-në për blerjet që kishin bërë gjatë vitit. Edhe pse këto mjete ishin pranuar në llogaritë e tyre bankare, ato nuk ishin trajtuar as si zbritje (stornim) e shpenzimeve operacionale e as si e hyrë.

Më tutje, është vërejtur se disa nga MDK-të nuk kishin dorëzuar në Ministri raportet financiare të shpenzimeve brenda afatit kohor për raportim. Në disa raste, raportet financiare të shpenzimeve nuk ishin të plota. Andaj si rezultat i kësaj, dhe mungesës së personelit të mjaftueshëm në rishikimin dhe analizimin e këtyre raporteve në departamentin e financave, regjistrimi i këtyre shpenzimeve në SIMFK është bërë me vonesë. Një pjesë e shpenzimeve të muajit dhjetor, MPJ nuk kishte arritur ta regjistroj brenda vitit fiskal 2011.

Parregullsi gjatë pranimi të mallrave dhe nënshkrimit të raporteve të pranimi

Për një periudhë disa mujore, MPJ nuk kishte zyrtar për pranim të mallrave. Si rezultat, raportet e pranimi ishin nënshkruar nga zyrtarët e njësive kërkuese që kishin kërkuar furnizimin e mallrave. Në raportet e pranimi nuk ishte përshkruar procesi i furnizimit, sa i përket sasisë, cilësisë dhe informatave tjera të nevojshme.

Në tetor të vitit 2011, MPJ ka rekrutuar një zyrtar për pranimin e mallrave, duke evituar mangësitë në këtë aspekt.

Mangësi procedurash në aktivitetin e prokurimit publik,

Në prokurimin për "Furnizim me inventar për sallën e mediave" në vlerë prej 4,036€, fituesi i tenderit nuk kishte sjellë dëshminë për pagesën e tërësishme të obligimeve për energji elektrike. Ky ishte një nga kriteret e kërkuara në dosjen e tenderit.

Klasifikim jo adekuat i shpenzimeve

Klasifikim jo adekuat i shpenzimeve nëpër kode ekonomike është vërejtur në rastet në vijim:

- Të kontrata "Furnizim me inventar për sallën e mediave" Shpenzimi nuk është klasifikuar në kategorinë e duhur ekonomike. Edhe pse mallrat kishin vlerë më të ulët se 1,000€, ato ishin klasifikuar si shpenzime kapitale; dhe
- Shpenzimet e misionëve diplomatike, përkatësisht shpenzimet për përfaqësim (kremtimi i ditës së pavarësisë) nuk ishin klasifikuar në kodin e duhur ekonomik. Shpenzimi i tillë ishte postuar në kodin – Shërbime tjera kontraktuese.

Konkluzioni

MPJ ka bërë progres te menaxhimi i prokurimit. Parregullsitë kryesisht janë hasur në trajtimin dhe vlerësimin e shpenzimeve të misionëve diplomatike që veprojnë jashtë eurozonës. MPJ nuk i kishte kushtuar rëndësinë e duhur trajtimin të shpenzimeve për MDK-të, përkatësisht ende nuk ka arritur të ndërtoj një linjë të mirë të raportimit.

Njëra ndër problemet e krijimit të shpenzimeve të pa aprovuara ishte edhe baza ligjore. UA nr. 04/2009 për shtesat për personelin në shërbimin e jashtëm, nuk i trajtonte ndryshimet e kurseve valutore.

Megjithatë, MPJ është aktive në hulumtimin e zgjidhjes së këtij problemi, dhe si rezultat i kësaj, një pjesë e shpenzimeve ishin aprovuar dhe regjistruar në SIMFK. Theksojmë se deri në kohën sa ishim në auditim, sipas raporteve financiare të MPJ-së vlera e shpenzimeve të pezulluara apo të pa aprovuara për muajt e parë të vitit 2012, ishte ulur dukshëm.

Përmirësime kishte edhe në hartimin e bazës ligjore. MPJ ka hartuar disa udhëzime të reja mbi fushëveprimin e MDK-ve. Kjo ka rregulluar shumë çështje me të cilat janë sfiduar MDK-të gjatë funksionimit të tyre të përditshëm.

Rekomandimi 5

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së të siguroj se:

- Vlerësimi i ofertave behët në përputhje të plotë me kriteret e përcaktuara në dosjen e tenderit;
- Klasifikimi i shpenzimeve bëhet në kategoritë dhe kodet adekuate ekonomike;
- Shefat e misionëve diplomatike zbatojnë në tërësi rregullat dhe udhëzimet e brendshme të MPJ-së lidhur me shpenzimet e krijuara;
- Është shqyrtuar mundësia për të siguruar një softuer financiar, përmes së cilit do të lehtësohej regjistrimi, përpunimi dhe analizimi i të dhënave financiare që pranohen nga MDK-të; dhe
- Departamenti i financave i regjistron me kohë të gjitha shpenzimet e MDK-ve brenda vitit fiskal.

6.2.3 Blerjet tjera

Ne kemi rishikuar edhe pagesa apo shpenzime, të cilat nuk iu nënshtrohen procedurave të prokurimit. Lidhur me këtë, ne identifikuam:

Tejkalime të shpenzimeve të telefonisë fikse nga limitet e lejuara

Shpenzimet e telefonisë fikse tejkalonin limitet e lejuara mujore. Departamenti i teknologjisë informative kishte përgatitur raporte mujore të këtyre shpenzimeve dhe se kishte llogaritur tejkalimet nga limitet e lejuara. Për vitin 2011 tejkalimet arrinin vlerën në 4,767€.

Konkluzioni

MPJ nuk kishte arrit të sigurojë se shpenzimet e telefonisë fikse të jenë brenda limiteve të lejuara me UA nr. 04/2008 për përdorimin e telefonave.

Rekomandimi 6

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së të siguroj se:

- Shpenzimet mujore të telefonisë fikse nuk tejkalojnë limitet e përcaktuara me udhëzimin administrativ në fuqi. Në të kundërtën, të sigurohet që pjesa e tejkallimeve mbulohet nga paga e zyrtareve përgjegjës.

6.2.4 Çertifikimi i Pagesave

Mostra jonë e auditimit ka përfshirë edhe auditimin e disa urdhërpagesave për të verifikuar rregullsinë në çertifikimin e pagesave.

Nga testimi i mostrave/urdhërpagesave kemi identifikuar se në disa raste kishte vonesa në çertifikimin e shpenzimeve të raportuara nga MDK-të. Përveç kësaj, ne kemi gjetur raste kur çertifikimi është bërë në mungesë të dokumenteve të nevojshme (si raporti i pranimit, kërkesa të ndryshme, dokumentacion të udhëtimit zyrtar).

Konkluzioni

Procesi i çertifikimi të pagesave nuk kishte arritur të verifikoj plotësisht rregullsinë e këtyre pagesave, dhe të parandaloj mangësitë e paraqitura.

Rekomandimi 7

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së të siguroj se:

- Të gjitha lëndët për pagesë janë verifikuar në mënyrë të pavarur dhe është siguruar që ato janë kompletuar me dëshmitë mbështetëse; dhe
- Shpenzimet e raportuara nga MDK-të, verifikohen, kompletohen dhe çertifikohen në afatin sa më të shkurt kohor.

6.3 Pasuritë

6.3.1 Trajtimi i pasurive kapitale dhe jo-kapitale

Ne kemi rishikuar nëse procesi i regjistrimit dhe menaxhimit të pasurisë jo financiare është bërë në pajtim me UA nr. 21/2009 mbi menaxhimin e pasurisë qeveritare.

Bazuar në këtë udhëzim administrativ, Sekretari i Përgjithshëm i MPJ kishte caktuar komisionet për inventarizimin dhe vlerësimin e pasurisë. Këto komisione kishin bërë si njëhsimin fizik të pasurisë, ashtu edhe vlerësimin e pajisjeve të dëmtuara dhe jashtë përdorimit.

Për dallim nga viti i kaluar, gjendja është shumë më e mirë në aspektin e raportimit të pasurisë nga MDK-të. Misionet diplomatike kishin raportuar në MPJ tërë pasurinë fikse me të cilën disponojnë. Në këtë rast, zyrtari i pasurisë kishte përgatitur një raport të përgjithshëm për pasuritë e secilit mision diplomatik.

Pasuria kapitale e regjistruar në regjistrin kontabël të thesarit arrin shumën totale bruto prej 4,482,377€.

Regjistri i pasurisë nuk ishte i qartë, andaj nuk e kishim të qartë vlerën e saktë të pasurisë mbi 1,000€. Ne kemi identifikuar se kishte diferenca në mes të regjistrit kontabël me regjistrin e pasurisë. Kjo është vërejtur nga auditimi i mostrave të blerjeve, sipas së cilave, në dy raste pasuria nuk ishte evidentuar në regjistrin kontabël të thesarit. Zyrtari i pasurisë, këtë pasuri e kishte regjistruar vetëm në regjistrin e pasurisë.

Aplikacioni E-pasuria nuk ishte praktikuar, si pasojë e disa defekteve teknike. Në mungesë të tij, regjistrimi i pasurisë ishte bërë në formatin excel.

Konkluzioni

MPJ gjatë këtij viti ka arrit që të përmirësojë kontrollet lidhur me menaxhimin dhe raportimin e pasurisë fikse nga MDK-të. Gjithashtu, MPJ ka aprovuar një udhëzim administrativ të brendshëm për menaxhimin dhe regjistrimin e pasurisë së MDK-ve.

Çështje për përmirësim mbetet evidentimi dhe krijimi i një regjistri të plotë për pasuritë. Kjo do të siguronte informata të plota dhe të sakta për pasuritë me të cilat disponon MPJ.

Rekomandimi 8

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së të sigurojë se:

- Pajisjet regjistrohet me kohë në regjistrin e pasurisë në mënyrë që të sigurohet një pasqyrë e plotë dhe e saktë për pasuritë; dhe
- Sistemi E-pasuria është vënë në funksion.

6.4 Trajtimi i borxheve

Sipas të dhënave të prezantuara në PVF, detyrimet e pa paguara ndaj furnitorëve në fund të vitit 2011 ishin 47,830€. Këto barten për pagesë në vitin fiskal 2012.

Të gjitha obligimet e mbetura i takojnë kategorisë së mallrave dhe shërbimeve. Pjesa më e madhe e borxheve u takon shpenzimeve të udhëtimeve zyrtare (biletat), pastaj shpenzimeve postare, shpenzimeve për shërbime të ndryshme intelektuale, dhe shpenzimeve të reprezentacionit. Arsyeja e mos pagesës me kohë të obligimeve, ishte pranimi i faturave me vonesë, përkatësisht pas përfundimit të vitit fiskal.

Konkluzioni

MPJ gjatë këtij viti ka performuar një menaxhim më të mirë të borxheve, dhe se ka përforcuar kontrollet në pranimin dhe pagesën me kohë të faturave. Lidhur me detyrimet, është vërejtur progres në krahasime me periudhën nëntëmujore. Përderisa me raportin financiar nëntë mujor, obligimet ishin 104,028€, në fund të vitit niveli i obligimeve ndaj furnitorëve kishte rënë në 47,830€.

6.5 Raportimi aktual dhe afatet kohore për procesin e përgjithshëm buxhetor

MPJ ka përmbushur obligimet ligjore për raportimin aktual të jashtëm, si në vijim:

- Kërkesat buxhetore;
- Raportet tremujore, duke përfshirë pasqyrat financiare nëntë mujore;
- Raportin Vjetor Operacional (performancës), e kërkuar me Rregullën financiare nr. 05/2011 për raportimin vjetor të organizatave buxhetore;
- Raportimin e rregullt mujor për borxhet ndaj furnitorëve, e kërkuar me Rregullën financiare nr. 04/2011 për raportimin e obligimeve të papaguara të organizatave buxhetore;

- Planin preliminar dhe atë përfundimtar të prokurimit si dhe Raportin vjetor për kontratat e nënshkruara publike; dhe
- Raportet tremujore dhe atë vjetor në NjQH/AB, nga NjAB për punën dhe aktivitetet e auditimit të brendshëm.

Konkluzioni

MPJ përgjatë gjithë vitit 2011, ka përmbushur të gjitha obligimet apo kërkesat ligjore për deklarimin e raporteve financiare dhe raportimeve tjera aktuale të nevojshme.

6.6 Ambasada e Kosovës në Bernë të Zvicrës

Plani jonë i auditimit ka përfshirë edhe Ambasadën e Republikës së Kosovës në Bernë. Vizita në Ambasadë është realizuar në muajin Nëntor. Gjatë kësaj vizite është rishikuar periudha nëntëmujore janar - shtator 2011.

6.6.1 Të hyrat nga taksat konsullore

Misioni diplomatik dhe konsullor në Bernë realizon të hyra prej taksave nga ofrimi i shërbimeve konsullore. Sipas regjistrave të Thesarit, Ambasada në Bernë ka realizuar të hyra vjetore neto në vlerë 63,654€. Pjesa më e madhe e të hyrave është grumbulluar nga taksat për dokumente të udhëtimit dhe taksat tjera administrative. Nga krahasimi i të hyrave të raportuara me hyrjet në llogarinë bankare, është konstatuar se vlerat përputhen.

Nga testimet tona është vërejtur se raportet e të hyrave ishin raportuar me vonesë në MPJ. Te hyrat e muajit qershor dhe korrik ishin raportuar në muajin shtator.

Konkluzioni

Te Ambasada në Bernë vërehet një progres sa i përket raportimit të rregullt mujor të shpenzimeve të saj, ndërsa vonesa kishte në raportimin e të hyrave. Si pasojë, MPJ nuk kishte informata të sakta dhe me kohë për llojet dhe vlerën e taksave të inkasuara. Kjo njëkohësisht ka pamundësuar regjistrimin e të hyrave në SIMFK në baza të rregullta mujore.

Lidhur me përmirësimin e raportimit ne kemi rekomanduar të kapitulli 5 Pasqyrat Financiare.

6.6.2 Personeli

Ambasada e Kosovës në Bernë të Zvicrës ka pesë (5) të punësuar që paguhen përmes sistemit të Payroll-it të udhëhequr nga Ministria e Administratës Publike. Stafi diplomatik përbëhet nga Ambasadori, Ministër Këshilltarja, Sekretari i parë, Konsulli dhe Zëvendës Konsulli. Përpos stafit diplomatik janë edhe tre (3) të punësuar vendor (staf teknik administrativ). Pagat e tyre cilësohen shpenzime operacionale dhe paguhen nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve.

Në muajin maj 2011, Ministria e Punëve të Brendshme ka dërguar në Ambasadën në Bernë një nëpunës në cilësinë e zyrtarit administrativ, i cili paguhet nga buxheti i kësaj Ministrie.

Konkluzioni

MPJ kishte të aprovuara pagat fikse për tërë stafin vendor, pa dallim për të gjitha MDK-të. Nëse marrim parasysh koston e jetesës në vende të ndryshme, konsiderojmë se ky vendim nuk mund të aplikohet njëjtë për të gjitha vendet ku operojnë MDK-të.

Megjithatë, këtë vit është përgatitur një udhëzim i ri për pagat e personelit vendor në MDK. Me këtë udhëzim janë caktuar limite të ndryshme të pagave, varësisht nga kushtet ekonomike dhe kostoja e jetesës në zonat ku operojnë shërbimet e jashtme diplomatike.

6.6.3 Shpenzimet Operacionale

Sipas raporteve financiare të përgatitura nga Ambasada në Bernë, shpenzimet e vitit 2011 arrijnë vlerën 285,799€. Pagesa e shpenzimeve bëhet nga të hyrat e inkasuara prej taksave konsullore si dhe mjeteve financiare që MPJ ua dërgon në llogarinë bankare.

Nga krahasimi i shpenzimeve të raportuara me raportin bankar, është konstatuar se vlerat përputhen.

Me UA nr. 04/2009 shtesat për personelin e shërbimit të jashtëm të Republikës së Kosovës, janë përcaktuar limitet e shpenzimeve të qirasë (në euro) për secilin nivel apo rang diplomatik. Në këtë udhëzim nuk ishin paraparë ndryshimet e kursit valutor.

Në të gjitha kontratat e qirasë, shuma mujore është përcaktuar në valutën vendase (CHF). Si pasojë e ndryshimit të kursit valutor (CHF/€), shpenzimet mujore të qirasë ishin më të larta se sa vlera e përcaktuar me udhëzim. Ky ndryshim i vlerës nuk ishte aprovuar apo pranuar nga MPJ.

Pjesë e shpenzimeve të pa aprovuara ishin edhe shpenzimet e sigurimeve shëndetësore. Disa nga nëpunësit diplomatik e konsullor nuk kishin kontratë me kompaninë e sigurimit të kontraktuar nga Ministria. Kjo kishte shkaktuar shpenzime të pa aprovuara. Disa prej

tyre kishin kontraktuar sigurimet shëndetësore para se të hynte në fuqi UA nr. 01/2010 për sigurimet shëndetësore. Sipas rregullave të kompanive të sigurimeve çdo shkëputje e kontratës para skadimit të afatit dënohej me gjobë. Andaj me qëllimin që mos të paguhen ndëshkime, ishte vazhduar me sigurimet shëndetësore deri në skadimin e kontratave.

Si rezultat i mos aprovimit të një pjese të shpenzimeve nga ana e MPJ-së dhe mos rimbushjes së llogarisë bankare, saldoja e llogarisë bankare në muajin prill kishte rënë në 153CHF. Shefi i misionit diplomatik disa herë kishte informuar MPJ-në për mungesën e mjeteve financiare dhe me vështirësitë që po përballej në pagesën e obligimeve ndaj kontraktuesve.

Konkluzioni

Mangësitë në legjislacionin aktual, kanë ndikuar që një pjesë e shpenzimeve të mbetin pezull apo të jenë temë e vlerësimeve apo rishqyrtimeve të vazhdueshme nga ana e MPJ-së. Presim që korniza e re ligjore e miratuar gjatë vitit 2012 do të rregullojë çështjen e trajtimit të tejkalimeve të shpenzimeve të qirasë si rezultat i lëvizjeve të kursit valutor.

Rënia e saldosh së llogarisë bankare në minimum, përkatësisht mungesa e mjeteve të mjaftueshme financiare ka vështirësuar funksionim normal të aktiviteteve diplomatike.

Rekomandimi 9

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së të siguroj:

- Me skadimin e kontratave të vjetra të sigurimit shëndetësor, të lidhen kontratat e reja me kompaninë e aprovuar nga MPJ; dhe
- Llogaria bankare e misionit rimbushet me mjete të mjaftueshme financiare, përmes së cilës sigurohet pagesa e rregullt e shpenzimeve operuese.

7 Kontrolli menaxherial

7.1 Sistemet e Kontrollit të Brendshëm

Pjesë e veçantë e vëzhgimeve tona të auditimit ishte edhe vlerësimi i sistemit të kontrollit të brendshëm të MPJ-së. Ne vlerësuam se sa ky sistem është funksional në parandalimin e gabimeve dhe parregullsive në menaxhimin e parasë publike.

Marrë parasysh fushëveprimin e MPJ-së si dhe natyrën specifike të aktiviteteve të shërbimeve të jashtme diplomatike, menaxhmenti i MPJ-së është përkushtuar dhe angazhuar vazhdimisht në adoptimin dhe krijimin e një kornize adekuate të kontrollit dhe menaxhimit financiar. Ky sistem është rishikuar vazhdimisht për përmirësim për të reflektuar ndryshimet në mjedisin operues.

Adresimi i rekomandimeve, në përgjithësi, ishte në një nivel të kënaqshëm. Përmirësime kishte edhe në menaxhimin e procedurave të prokurimit, me përjashtim të disa parregullsive të vogla.

Me gjithë progresin e bërë në aspekte të caktuara të menaxhimit financiar dhe kontrollit të brendshëm, në disa fusha ende janë prezente disa mangësi. Buxheti vjetor nuk është shfrytëzuar në nivelin e duhur, edhe pse politikat buxhetore të këtij viti në raport me vitin e kaluar, duket të jenë më efektive.

Dukuria e shpenzimeve të parregullta të shkaktuara nga MDK-të është evidente edhe këtë vit, edhe pse me një masë më të vogël. Përpos kësaj, edhe linjat e raportimit nuk kishin funksionuar mirë. MDK-të kishin vonesa në raportimin e tyre lidhur me shpenzimet operationale dhe të hyrat konsullore.

Forcimi i mekanizmave të kontrollit është i nevojshëm edhe në procesin e monitorimit. Në këtë kuptim, procesi i certifikimit të pagesave dhe pranimi i mallrave dhe shërbimeve kërkojnë përmirësim të kontrolleve. Më tutje, veprime përmirësuese duhet të ndërmerren edhe të çështja e gradimit të nëpunësve si dhe në menaxhimin e shpenzimeve telefonike. Te gjitha këto tregojnë se përmirësimet e mëtejshme të këtij sistemi janë të nevojshme.

Konkluzioni

Me gjithë të arriturat pozitive, MPJ duhet të ketë në fokus të vazhdueshëm avancimin e sistemit të menaxhimit dhe kontrollit të brendshëm. Shërbimet e jashtme diplomatike duhet të jenë më të kujdesshme në zbatimin e ligjeve dhe rregulloreve dhe në dërgimin e raporteve financiar. Me kornizën e re ligjore të hartuar gjatë këtij viti, pritet të reduktohen apo eliminohen plotësisht mangësitë apo vështirësitë me të cilat janë ballafaquar MDK-të gjatë aktiviteteve të përditshme operationale.

Rekomandimi 10

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së që të siguroj:

- Rishikimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, me theks të veçantë menaxhimin dhe raportimin financiar nga MDK-të. Aktivitetet e prokurimit të mallrave e shërbimeve dhe investimeve kapitale duhet të përshtaten në etapa kohore me daljet buxhetore/shpenzimet. Gjithashtu, duhet të instalohet një përcjellje e vazhdueshme e shpenzimit të buxhetit.

7.2 Sistemi i auditimit të brendshëm

Pjesë e strukturës organizative të MPJ-së është edhe Njësia e Auditimit të Brendshëm (NjAB).

Deri në Shtator të vitit 2011, NjAB përbëhej vetëm nga Drejtori i kësaj Njësie. Tani kjo njësi është plotësuar edhe me një zyrtar të auditimit të brendshëm. Megjithatë, edhe me tutje MPJ nuk ka arritur të plotësoj me staf të mjaftueshëm këtë njësi.

NjAB ka përgatitur planin strategjik dhe planin vjetor të auditimit. Me planin vjetor ishin planifikuar të realizoheshin katër aktivitete të auditimit të brendshëm: blerjet përmes prokurimit publik, shpenzimet operationale, të hyrat nga taksat konsullore dhe një auditim të performancës.

Deri në fund të vitit kjo njësi ka arritur të përfundojë vetëm dy raporte të auditimit. Auditimet e përfunduara përfshijnë aktivitetet e prokurimit publik dhe të hyrat e vitit 2010.

Përpos kësaj, gjatë tre muajve të parë të vitit 2011, në kuadër të trajnimit të vazhdueshëm, udhëheqësja e NjAB-së ishte angazhuar në një projekt mbi auditimin e prokurimit, e organizuar nga CIPFA (The Certified Institute of Public Finance & Accountancy), CEF (Center of Excellence in Finance) dhe Njësia Qendrore Harmonizuese e Auditimit të Brendshëm (NjQH/AB).

Në Qershor të vitit 2011 është ri themeluar Komiteti i Auditimit, pasi ish Komiteti i Auditimit nuk kishte funksionuar dhe nuk kishte mbajtur asnjë takim pune. Anëtarët e rijsë të Komitetit të Auditimit kishin mbajtur dy takime pune, ku kanë shqyrtuar dhe vlerësuar çështjet e ngritura në raportet e auditimit të brendshëm.

Konkluzioni

NjAB ende nuk ishte plotësuar me staf të mjaftueshëm. Në mungesë të kësaj, ajo nuk kishte arritur të realizoj planin e saj të auditimit. Misionet diplomatike nuk ishin audituar, edhe pse 85% e buxhetit është shpenzuar për këto misione.

Përpos kësaj, ish Komiteti i Auditimit nuk ishte funksional gjatë gjysmës së parë të vitit 2011. Si pasojë, Menaxhmenti nuk kishte vlerësime të plota nga auditimi se sa efektive janë kontrollet e vendosura dhe si funksionojnë ato.

Rekomandimi 11

Rekomandojmë Ministrin e MPJ-së të siguroj se:

- NjAB është plotësuar me numrin e nevojshëm të personelit, ashtu siç parashihet me UA nr. 23/2009;
- Në planin vjetor të auditimit përfshihet edhe auditimi i misioneve diplomatike dhe konsullore. Për më tepër, plani vjetor i auditimit të përfshijë periudhën aktuale; dhe
- NjAB realizon në tërësi planin vjetor të auditimit, si dhe këshillat dhe rekomandimet e dhëna nga kjo adresohen në vazhdimësi.

8 Konkluzion i Përgjithshëm mbi Menaxhmentin e MPJ-së

Menaxhmenti i MPJ-së në përgjithësi ka vendosur një mjedis të mirë të kontrollit mbi menaxhimin financiar. Adresimi i shumicës së rekomandimeve të vitit të kaluar, tregon për vendosmërinë e Menaxhmentit në përmirësimin e performancës dhe menaxhimin më të mirë të parasë publike.

Me qëllim krijimin e një strukture efikase të kontrollit, mbikëqyrjes dhe përmbushjes së përgjegjësi, menaxhmenti i Ministrisë ka përforcuar mekanizmat në këtë drejtim. Komiteti i Auditimit (KA) është plotësuar dhe funksionalizuar dhe njëkohësisht është në proces të fuqizimit të rolit të NjAB-së. KA dhe NjAB si mekanizma mbikëqyrës do të vlerësojnë dhe të sigurojnë informata për menaxhmentin e lartë lidhur me përshtatshmërinë dhe efikasitetin e kontroleve e ekzistuese.

Menaxhmenti i MPJ-së ka treguar një përkushtim në plotësimin dhe hartimin e rregulloreve dhe udhëzimeve administrative të ndërlidhura me aktivitetet e përditshme operacionale të shërbimeve të jashtme diplomatike. Kjo do të rregullojë trajtimin dhe vlerësimin e shpenzimeve operuese sidomos nga misionet diplomatike që veprojnë në vendet jashtë eurozonës.

Me gjithë angazhimin e Menaxhmentit, buxheti vjetor nuk është shfrytëzuar në nivelin e duhur, edhe pse politikat buxhetore të këtij viti në raport me vitin e kaluar duket të jenë më efikase. Shfrytëzimi jo i kënaqshëm i buxhetit ishte si pasojë e mos kalimit në objektin e dedikuar për MPJ-në. Kjo kishte pamundësuar rekrutimin e personelit dhe realizimin e disa projekteve apo blerjeve të planifikuara.

Dukuria e shpenzimeve të parregullta të shkaktuara nga MDK-të është evidente edhe këtë vit, edhe pse me një masë më të vogël. Përpos kësaj, edhe linjat e raportimit nuk kishin funksionuar mirë. MDK-të kishin vonesa në raportimin e tyre lidhur me shpenzimet operacionale dhe të hyrat konsullore.

Rekomandimi i Përgjithshëm

Ne rekomandojmë Ministrin e MPJ-së të siguroj se:

- Janë analizuar mangësitë e identifikuar në procesin e raportimit dhe monitorimit dhe janë ndërmarrë veprime korrigjuese në forcimin e mëtejshëm të menaxhimit financiar, kontrollit dhe llogaridhënies.

Shtojca I. Llojet e ndryshme të Opinioneve të Auditimit

(e shkëputur nga SNISA 400)

9. Një opinion i auditimit normalisht është një format standard, ndërlidhur me pasqyrat financiare si tërësi, duke shmangur nevojën për të caktuar gjatësinë e saj por duke bartur sipas natyrës së saj një kuptim të përgjithshëm tek lexuesit sipas kuptimit të saj. Natyra e këtyre fjalëve do të ndikohet nga korniza ligjore të auditimit, por përbërja e opinionit duhet të tregoj qartë a është i pakualifikuar apo i kualifikuar, apo nëse është i kualifikuar në disa çështje të caktuara apo është opinion i kundërt (paragrafi 14), apo është mohim i opinionit (paragrafi 15).

10. **Një opinion i pakualifikuar** jepet kur auditori është i kënaqur në të gjitha aspektet materiale që:

a) pasqyrat financiare janë përgatitur duke shfrytëzuar baza dhe politika të pranuar të kontabilitetit të cilat janë zbatuar në mënyrë konsistente (të qëndrueshme);

b) pasqyrat janë në pajtim me kërkesat statusore dhe rregulloret relevante;

c) pamja e paraqitur në pasqyrat financiare janë në përputhje me njohuritë e auditorit në lidhje me entitetin e audituar;

d) është një shpalosje adekuate e të gjitha çështjeve materiale relevante për pasqyrat financiare.

11. **Theksi i çështjeve.** Në disa rrethana auditori mundet të konsideroj se lexuesi nuk do të kuptoj në mënyrë të duhur pasqyrat financiare nëse vëmendja është përqendruar në çështje të pazakonshme apo të rëndësishme. Si një rregull e përgjithshme, auditori kur jep një opinion të pakualifikuar kjo nuk i referohet ndonjë aspekti specifik të pasqyrave financiare në opinionin e tij në rast se kjo mund të interpretohet gabimisht si opinion i kualifikuar. Me qëllim të shmangies së kësaj përshtypjeje, referencat që janë menduar si; nënvizim i çështjes; gjinden në paragrafët e ndara nga opinionin. Sidoqoftë, auditori nuk duhet të përdor nënvizimin e çështjes për të përmirësuar mungesën e shpalosjeve të duhura në pasqyrat financiare apo si alternativ, zëvendësim për kualifikim të opinionit.

12. Auditori mund të mos jetë në gjendje të shpreh një opinion jo të kualifikuar kur ekziston një nga ato rrethana dhe në gjykimin e auditorëve, afektin e tyre është ose mund të jetë materiale për pasqyrat financiare:

- a) Ka pasur limitime në fushëveprimin e auditimit;
- b) Auditori konsideron që pasqyrat janë jo complete apo çorientues apo ekziston një ndarje e pajustificuar nga standardet e pranueshme të kontabilitetit; apo
- c) Ekzistojnë paqartësi që ndikojnë në pasqyrat financiare.

13. **Opinion i Kualifikuar.** Aty ku auditori nuk pajtohet apo nuk është i sigurt në lidhje me një ose me tepër artikuj të veçantë në pasqyrat financiare e që janë materiale por jo edhe fundamentale në kuptimin e pasqyrave, duhet të jepet një opinion i kualifikuar. Formulimi i opinionit normalisht tregon një rezultat të kënaqshëm ndaj subjektit të audituar, sa i përket një pasqyre të qartë dhe koncize, të çështjeve të mospajtimin apo edhe të paqartësive që ngrisin opinion e kualifikuar. I ndihmon përdoruesit e pasqyrave nëse efekti financiar i paqartësisë apo edhe i mosmarrëveshjeve është përcaktuar nga ana e Auditorit edhe pse kjo nuk është gjithmonë praktike apo relevante.

14. **Opinion i Kundërt.** Aty ku Auditori nuk ka mundësi të jap një opinion mbi pasqyrat financiare në tërësi, për shkak të mosmarrëveshjeve që është aq thelbësore ngase e minon pozitën e prezantuar në vazhdim që opinionin që kualifikohet në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, atëherë jepet opinion i Kundërt. Formulimi i një opinionin të tillë e bën të qartë se pasqyrat financiare nuk janë prezantuar në mënyrë të drejtë, duke specifikuar qartë dhe në mënyrë koncize të gjitha çështjet e mosmarrëveshjeve. Përsëri, është një ndihmesë që efekti financiar mbi pasqyrat financiare përcaktohet aty ku duhet dhe është praktik.

15. **Mohimi i Opinionit.** Aty ku Auditori nuk mund të jep opinion në lidhje me pasqyrat financiare, të marrë si tërësi për shkak të paqartësisë apo restriksionit të fushëveprimit që është thelbësor që një opinion që është i kualifikuar në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, jepet mohim i opinionit. Formulimi i një opinionin të tillë e bën të qartë që një opinion nuk mund të jepet, duke specifikuar në mënyrë të qartë dhe koncize të gjitha çështjet e paqarta.

16. Është bërë zakon që ISA të ofrojnë një raport të detajuar për të plotësuar opinion në rrethana në të cilat është e pamundur të jepet një opinion jo i kualifikuar.

Shtojca II: Rekomandimet e vitit të mëhershëm

Komponenta e Auditimit	Rekomandimet e dhëna	Rekomandimet e adresuara	Pjesërisht të adresuar	Të pa adresuara
VI.2.1 Blerjet përmes prokurimit publik	MDK-të zbatojnë në tërësi kërkesat e LPP gjatë aktiviteteve të prokurimit. Aneks kontratat bëhen vetëm pasi të aprovuar nga AQP.	Është adresuar rekomandimi.		
VI.3.2 Menaxhimi i automjeteve zyrtare.	Përdorimi i automjeteve zyrtare jashtë orarit zyrtar bëhet vetëm pasi të jetë aprovuar nga menaxhmenti i lartë. Po ashtu mbahen evidenca të sakta mbi shfrytëzimin e automjeteve zyrtare.	Është adresuar rekomandimi.		
VI.4.1.1 MDK-Përgatitja e raporteve mujore financiare.	Harmonizimet mujore të raporteve financiare me llogaritë bankare.	Është adresuar rekomandimi.		
VI.4.1.4 MDK-Paga e Mëditje	Stafi teknik e administrativ paguhet sipas ligjeve të shtetit pranues, dhe se paguhen tatimet dhe kontributet në paga.	Është adresuar rekomandimi.		
VI.4.1.5	MDK-të fillojnë procedurat e prokurimit	Është adresuar		

MDK-Prokurimi Publik	publik, vetëm pasi kërkesa e tyre aprovohet nga MPJ.	rekomandimi		
VI.4.2.1 MDK-përgatitja dhe raportimi financiar	Raportet financiare mujore përgatiten me kohë. Shpenzimet në këto raporte regjistrohen vetëm kur ato paguhen.	Është adresuar rekomandimi.		
VI.4.2.2 MDK-Pagesa e shpenzimeve operacionale	Pagesat përmes debit kartelës nuk tejkalojnë limitin e pagesës. Janë rritur kontrollet gjatë përdorimit të çeqeve.	Është adresuar rekomandimi.		
VI.4.2.3 MDK-Të hyrat konsullore	Të hyrat inkasohen përmes llogarisë bankare. Rritjen e kontrollit rreth regjistrimit të të hyrave.	Është adresuar rekomandimi.		
VI.4.2.4 MDK-Personeli	Stafi teknik paguhet sipas ligjeve të shtetit pranues. Dosjet e personelit kompletohen si duhet.	Është adresuar rekomandimi		
VI.4.2.5 MDK-Blerjet përmes prokurimit publik.	Blerjet përmes prokurimit publik bëhen në pajtim me udhëzimet dhe legjislacionin në fuqi.	Është adresuar rekomandimi		
V.1. Përgatitja e pasqyrave vjetore financiare.	PVF përgatiten në dy gjuhët zyrtare. Shpenzimet e pezulluara të misioneve diplomatike, rishikohen, analizohen dhe ato që aprovohen regjistrohen në SIMFK.		PVF janë përgatitur në dy gjuhët zyrtare. Shpenzimet e pezulluara janë në proces të rishikimit dhe se pjesa më e madhe e tyre janë aprovuar dhe regjistruar në SIMFK.	

VII.2 Auditimi i Brendshëm	Plotësimi i NjAB-së me staf të mjaftueshëm. Formimin dhe funksionalizimin e KA.		Është formuar dhe funksionalizuar KA. NjAB është në proces të plotësimit me staf të mjaftueshëm.	
IV. Shpenzimi i buxhetit.	Bëhen analiza të hollësishme gjatë hartimit të buxhetit, dhe se bëhen rishikime të rregullta të shpenzimeve aktuale ndaj atyre buxhetore.		Përqindja e shfrytëzimit të buxhetit në këtë vit është më e lartë në raport me vitin e kaluar.	
VI.2.3 Çertifikimi i pagesave.	Lëndët kompletohen me dokumentet e nevojshme, dhe se verifikohen për rregullsi në pajtim me kërkesat ligjore.		Ne raport me vitin e kaluar kishte përmirësime, mirëpo edhe me tuje duhet të përforcohen kontrollet në këtë proces.	
VI.2.4 Personeli.	Gradimi i personelit diplomatik bëhet nga komisioni për gradime, dhe miratohet nga Ministri.		Gradimi është aprovuar nga Ministri, por mungon vlerësimi nga komisioni.	
VI.3.1 Menaxhimi i pasurisë fikse.	Stafi i kabinetit të ish Ministrit kthen pasurinë që kishte në shfrytëzim. MDK-të dërgojnë raporte për pasuritë që disponojnë tek zyrtari i pasurisë në MPJ.		MDK-të kishin raportuar në MPJ për pasuritë që disponojnë. Stafi i kabinetit të ish Ministrit nuk ka kthyer pasuritë që kishte në shfrytëzim.	

VI.1 Të Hyrat konsullore	Sektori i financave regjistron të hyrat nga shërbimet konsullore në SIMFK në baza të rregullta mujore .			Situatë e njëjtë ekzistojnë edhe këtë vit.
VI.2.2 Tejkalimet e shpenzimeve telefonisë fikse.	Përmirësimin e kontrolleve për shpenzimet telefonike.			Tejkalimet e shpenzimeve të telefonisë fikse janë evidente edhe këtë vit.